

HNB

Trg hrvatskih velikana 3, 10002 Zagreb
 tel.: 01 45 64 555 / faks: 01 46 10 551, 45 50 726, 46 10 591
 teleks: 22 569 / www.hnb.hr / mb 3269817

ODLUKA O UPRAVLJANJU RIZICIMA
 ("Narodne novine br. 1/2015. i 94/2016.)

Područje:	Članak 26. stavak 1. i članak 37. stavak 1.
Tema:	Organizacijski ustroj kontrolnih funkcija i funkcije sprječavanja pranja novca do razine uprave
Broj pitanja:	2350
Datum objave odgovora:	6. lipnja 2017.
Pitanje:	- Mogu li kontrolne funkcije biti u nadležnosti uprave kreditne institucije, a ne pojedinog člana uprave? Mora li za pojedinu kontrolnu funkciju (i koju) biti nadležan samo jedan član uprave kreditne institucije? - Može li funkcija sprječavanja pranja novca biti u nadležnosti uprave kreditne institucije ili treba biti u nadležnosti člana uprave kreditne institucije?
Odgovor:	1. Zahtjevi vezani za organizacijski ustroj kontrolnih funkcija i osobe koje obavljaju poslove kontrolnih funkcija uređeni su člancima 106. i 107. Zakona o kreditnim institucijama, a tim se člancima ne propisuje jesu li kontrolne funkcije u nadležnosti pojedinog člana uprave ili svih članova uprave kreditne institucije. Međutim, u sklopu Odluke o upravljanju rizicima, u dijelu koji regulira organizacijske zahtjeve vezane za upravljanje kreditnim rizikom (članak 26. te Odluke) i upravljanje tržišnim rizicima (članak 37. te Odluke) propisano je da je kreditna institucija dužna osigurati jasnu operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije kontrole rizika te funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju, odnosno funkcije pozadinskih polova riznice, do razine uprave. Pojam "funkcija ugovaranja transakcija" (eng. <i>front office</i>) iz članka 3. točke 9. Odluke obuhvaća aktivnosti kreditne institucije koje obavljaju osobe ovlaštene za ugovaranje transakcija iz kojih proizlaze rizici. Stoga najmanje funkcija kontrole rizika mora biti u nadležnosti jednog člana uprave koji istovremeno nije nadležan za funkciju ugovaranja transakcija. U slučaju da uprava kreditne institucije ima dva člana, operativna i organizacijska razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije kontrole rizika podrazumijeva nadležnost jednog člana uprave za funkciju kontrole rizika te nadležnost drugog člana uprave za funkciju ugovaranja transakcija. 2. Mišljenje se temelji na tekstu Prijedloga Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (dalje u tekstu: Prijedlog ZSPNFT) koji je usvojila Vlada Republike Hrvatska na svojoj 31. sjednici dana 13. travnja 2017. Napominjemo da konačni tekst predmetnog Zakona može biti izmijenjen, a što može biti od utjecaja na stavove izrečene u ovom mišljenju. Člankom 67. stavak 1. Prijedloga ZSPNFT taksativno su propisane dužnosti i odgovornosti uprave vezane uz sustav sprječavanja pranja novca i financiranja terorizma. Uprava kreditne institucije mora imati jasnu sliku o rizicima od pranja novca i financiranja terorizma kojima je izložena kreditna institucija te je dužna

	donijeti politike, kontrole i postupke iz članka 13. Prijedloga ZSPNFT. Jedna od obveza uprave je i imenovanje ovlaštene osobe te jednog ili više zamjenika ovlaštene osobe. Dužnosti i odgovornost ovlaštene osobe propisane su člankom 69. Prijedloga ZSPNFT. Nadalje, sukladno članku 67. stavak 4. prijedloga ZSPNFT kreditna institucija je dužna odrediti člana uprave koji će biti odgovoran za provedbu ZSPNFT i na temelju njega donesenih podzakonskih akata, a što je sukladno članku 47 (3) Direktive (EU) 2015/849. Nastavno na navedeno, dužnost tako određenog člana uprave je nadzor nad operativnom provedbom ZSPNFT te kontrola rada imenovane ovlaštene osobe i njezinih zamjenika.

Područje:	Članak 26. stavak 1.
Tema:	Razgraničenje funkcije ugovaranja transakcija od funkcije kontrole rizika te funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju do razine uprave
Broj pitanja:	106
Datum objave odgovora:	9. ožujka 2009.
Pitanje:	Koje je faze kreditnog procesa (proces odobravanja plasmana, proces praćenja plasmana, analiza kreditnog portfelja, postupanje s problematičnim plasmanima, sustav ranog otkrivanja povećanoga kreditnog rizika, proces klasifikacije plasmana prema stupnjevima rizičnosti i poslovi kreditne administracije) kreditna institucija dužna organizacijski odvojiti od funkcije ugovaranja transakcija do razine uprave
Odgovor:	Člankom 26. stavkom 1. Odluke o upravljanju rizicima (dalje u tekstu: OoR) propisano je da je kreditna institucija dužna osigurati jasnu operativnu i organizacijsku razdvojenost funkcije ugovaranja transakcija od funkcije kontrole rizika te funkcije ugovaranja transakcija od funkcije podrške poslovanju, do razine uprave. Ovim odredbama propisuje se odvojenost funkcije ugovaranja transakcija od ostalih dviju navedenih funkcija, do i uključujući razinu uprave. Člankom 7. stavkom 2. Odluke o sustavu unutarnjih kontrola (Narodne novine broj 1/2015., dalje u tekstu: OSUK) propisani su poslovi za koje je kreditna institucija dužna osigurati da se obavljaju u sklopu funkcije kontrole rizika. To su prije svega poslovi: analize rizika, praćenja svih značajnijih rizika, provođenja testiranja otpornosti na stres, provjere primjene i djelotvornosti metoda i postupaka za upravljanje rizicima, ispitivanja i vrednovanja adekvatnosti i djelotvornosti unutarnjih kontrola u procesu upravljanja rizicima i drugi poslovi. Nevezano za faze kreditnog procesa poslove koji su nabrojani u članku 7. stavku 2. OSUK-a moraju obavljati osobe koje su operativno i organizacijski razdvojene od osoba koje obavljaju funkciju ugovaranja transakcija do i uključujući razinu uprave. Jedan od primjera je proces klasifikacije plasmana prema stupnjevima rizičnosti kojeg navodite kao fazu kreditnog procesa. Proces klasifikacije plasmana mogu započeti osobe koje obavljaju funkciju ugovaranja transakcija ali osobe koje obavljaju funkciju ugovaranja transakcija ne smiju donositi konačna odluke o utvrđivanju vrijednosnih usklađivanja (ispravke vrijednosti). Istovjetno je i sa ostalim fazama koje navodite. Osnova razgraničenja nisu faze kreditnog procesa već poslovi koji se unutar tih faza obavljaju. Neki od poslova koje je kreditna institucija, kad je u pitanju kreditni proces, dužna organizacijski odvojiti od funkcije ugovaranja transakcija (eng: <i>front office</i>) bili bi slijedeći: posljednju kontrolu ispunjenja ugovornih odredbi prije puštanja kredita, puštanje kredita, knjiženje plasmana u poslovnim knjigama te konačnu odluku o utvrđivanju ispravka vrijednosti.

Ažurirano 6. lipnja 2017.